

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

Expositio misse allegorica vitam et passionem christi declarans.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

bus oratione breuē. In mēoria trine ordi
 nis xpi q̄ patrē in mōte oliuē orabat ut
 ab eo trāstret calix passionis. Hoc facto
 surgit et ad induendū sacras vestes p̄ce
 dit. Tūc cogitēt quōd xps obuiā p̄cessit
 iudeis et eū q̄rentibz dixit. Quē q̄ritis;
 Osculāf altare vel sacras vestes. ad des
 testandū p̄ditoris osculū. q̄ xpm osculo
 tradidit. Hūerale induit. cū cuius funt
 culis p̄ mediū pectoris sez collū stringit.
 In hoc cogitēt xpm captū et cordis liga
 tū. et quōd velabāt iudei xpi oculos. ipm
 p̄cutiētes et dicētes. p̄phēsa xpe q̄s est
 q̄ te p̄cussit. Mat̄h. xxvi. Alba rep̄ntat
 q̄stē longā q̄ xps ab herode induit. in r̄
 detur. et pylato ut stultus remittit. Hāc
 sacerdos indnēs ornate p̄ponit. feat q̄ vi
 ta eius debet eē ornata virtutibz. zona in
 sacerdote feat p̄tinentiā. et xpi flagellū q̄
 ipm cecidit pylatus. Job. xix. Manipu
 lus feat funtculū q̄ xps fuit ligat⁹ et dus
 ctus Stola feat ligaturā qua fuit ad co
 lumnā ligat⁹. Vel cruce quā suis hume
 ris portauit. Casula feat purpureū vesti
 mentū q̄ milites eū induerūt. Job. xix.
 Crux supra casula feat xpi cruce. Coro
 na sacerdotis i capite. xpi coronā spineā
 designat. Sic pater quōd sacerdos sacrifi
 caturus gerit xpi p̄sonā. q̄ fuit summus
 sacerdos seipm offerēs i sacrificiū. ergo
 ipius induit se armis. Et tunc accedit
 ad altare quōd xpi cruce rep̄ntat. Et illud
 osculāf tā q̄ xpm i cruce pendente. Si
 militer osculāf cruce in libro tā q̄ xpi pe
 ctus vulneratū. Calix feat xpi sepulcrū
 Patena lapidē sup̄positū. Corporale
 sudariū. Hostia xpi carnē. Vinū et san
 guinē aqua sudore. Gissa xpi verba in
 cruce plata. Gissale eius vitā et passio
 nē. Diacon⁹ feat. iij. ap̄tos. Subdiacon⁹
 nus. lxxij. discipulos. Duo cerofera iij
 gnificāt legē et p̄phetas q̄ xpm p̄cesserūt

Cyposirio misse allegorica
 vitam et passionem christi
 declarans.

26
Ostē q̄ sacrarū vestū significat
 tionē p̄missim⁹. restat nūc p̄sequi
 mur breuē et mysticā misse expo
 sitionē. in q̄ vita et xpi passio memorant.
 ynacū sua glōsare resurrectōe et celos ascē
 sione fm sensum allegoricū. Introitus
 misse representat annūciationē d̄nicā et
 chūstī incarnationē. que missio fuit filij
 dei i yterū virgīs et aduēt⁹ xpi in carne.
 Sequit⁹ versus. q̄ feat xpi natiuitatē. qz
 tūc iesus p̄tise ab ytero m̄ris i mundū
 exiēs n̄raz infirmitatē induēs. Glā p̄tise
 quif i laudē scē trinitatē. qz tota trinitas
 opata ē xpi incarnatōz. Introit⁹ repetit⁹
 et feat xpi circūcisionē q̄ scā est die octa
 ua. eo qz repetitio est p̄me diei. Vel dicat
 bis introit⁹. in laudē diuine et hūane natu
 re q̄ fuerūt in xpo. In p̄cipuis festis ter
 cantat⁹ introit⁹. i honore scē trinitatē. h̄o
 rteeleson feat sp̄iale xpi aduētū i mentē
 xpeleson. i. xpe miserere nob. ymas. i. ob
 uia potēta miserere nob. Cātā aut no
 nēs. qz p̄ xpi humanitatē et angloz p̄tes
 ctione: speram⁹ veire ad p̄petuā felicitatē
 Et qz pueri cito d̄at. q̄ puerū iesum cito
 rogam⁹ dicētes. xpeleson. Glā in excels
 iss e hyin n̄ angelle. p̄ laudē xpi natiuit
 tatis decātat⁹. Sacerdos hūc incipit. qz
 typū gerit angeli q̄ in xpi natiuitate dis
 xit. Annūciō vobis gaudū magnū. Ce
 tera chorus p̄sequit. qz cū angelo scā est
 multitudo angeloꝝ p̄tinentiū. Deinde
 dicat sacerdos q̄ mediator est inter deū
 et p̄lm. D̄ns vobiscū sup. sit p̄ suā hūa
 nitatē et gratiā. Et feat stellā q̄ magi in
 oriēte apparuit et eis p̄ta fuit. Colletā
 q̄ vt sepi⁹ nūero subternario d̄z. rep̄ntat
 mysticā regū oblationē. et eoz supplicem
 adorationē in die ep̄h̄ie xpo factā. Ep̄la
 st ioh̄is p̄dicatōz. Etā rep̄ntat marie
 purificatōz. qz tūc xpm in templū fm les
 gē intulit. et de ip̄o symeon senex et anna
 p̄phetauerūt. Gradale feat qz maris gra
 ditur in egyptū cū puero tiore herodis.
 Versus notat qz de egypto post septēni
 um reuēsa est int̄ra suā. Etā gdale
 feat p̄n̄az quā ioh̄es fecit et alios vocat.

Alleluia fecit leticia ineffabile qua eccle
 sia habuit qm iohanes xp̄m baptisauit.
 tunc em celesti sp̄o s̄o tūcta est ecclesia qm in
 ioh̄is xp̄s et lauie crimia. Itaqz alla
 xp̄m fecit baptisatū tūc celi ap̄i sunt. ioh̄
 danis stupuit. ioh̄anes exultauit. Etiaz
 p̄t dicit q̄ rep̄ntat magnū gaudiū qd̄ ma
 ria hab. ut qm fillū quē triduo pdidit in
 mar. ho doctoz inuenit. T̄p̄ibz voluēt
 deputatis subiūgit. p̄ alla tractus. q̄ fecit
 xp̄i vitāerū osam. et p̄niam q̄ xl diebz et
 noctibz i iūna ut p̄dicauit. orauit. lachry
 matur. **E** angelū fecit xp̄i salutarē p̄
 dicationē. et miraculoz operationē. **E**
 d̄ fecit ap̄toz doctrinā. et credentiū fidē
D is vobiscū fecit q̄ iesus in die palma
 rū vertit se ad hierlm̄. qz ibi pati voluit.
 sed prius lazariū suscitauit. **O** fertoriū
 fecit q̄ pueri hebreozū susceperūt christū
 cū palmis et laudibz dicētes. **O** sanna zc.
B i dicit q̄ veit in noie dñi. Preparatio
 calicis xp̄i rep̄ntat cenā in q̄ ipse dñs sa
 cranētū instituit. et vinū cū aqua vt cre
 dit vt miscuit zc. **S** ecreta fecit secretū cō
 siliū iud. cū iudeis vt ip̄s traderet xp̄m
I ero dñs dixit iude in cena. **Q** d̄ facit
 fac cūius. **S** ecreta alte pdidit p̄ dñm.
 qz cū iudas exisset dixit xp̄s. Nūc clarifi
 catus est fili' hois zc. **P**refatio fecit sua
 uissimū dñi sermonē quē discipulis in ce
 na fecit. q̄b̄ sua passionē pdixit. et eos p̄
 monuit zc. vt p̄t. **I**oh̄. xiiij. et. xv. **S**an
 ctas rep̄ntat dulce linē quā apli habue
 re in xp̄i sermone **H** ym̄nū sacerdos
 cū dicit digitos pedes lauit et extergit. re
 p̄ntans q̄ xp̄s pedes suoz lauit discipu
 loz et extergit. **E** hymno dicto erit ihs
 cum discipulis suis in montem oliueti.
 vbi cepit pauere et mestus eē ex forti pas
 sionis imaginatōe. **E** dicit. **T**ristis est
 aīa mea vsqz ad mortē.

Hic sequitur canō misse
 qui christi passionē declar
 rat per. xxxvj. cruces

Hic canō incipit q̄ xp̄i passionē i signis
 declarat et rep̄ntat. In q̄ ponunt. xviij.
 cruces p̄ septē vices passionē xp̄i p̄mō
 rates. Nā in canone vt dicit **I**mo. alij
 ud verba aliud signa p̄tendit. Nā p̄ba
 p̄cipue p̄tinet ad eucharistia p̄secrandā.
 signa v̄o et cruces ad historiā dñice pas
 sionis recolendā. **P**rimo sūt tres cru
 ces. **I**bi. **T**e igit de. q̄ rep̄ntat trinaz xp̄i
 traditōz. qz ip̄m de' p̄ tradidit ex dono.
 iudas p̄ m̄ inere. iudei in sacrificiū. **P**ri
 ma traditio sūt gr̄e. sc̄ba auaricie. tertia
 inuidie. **I**ndinatio sacerdotz fecit q̄ xp̄s
 im̄inētē tā passionē. ter patrē in mōte
 oliueti orabat dicens. **P**ater si possibile ē
 trāseat a me calix iste. **T**ūc traqz et hor
 rore et sue passionis imp̄ssione quā p̄sc
 uit sanguineū sudorē fudit. **S**up̄ h̄ dicit
Aug'. **A**nimaduere igitō sacerdos cū
 quāta reuerētia et puritate ad illud sac̄m
 accedīs. ad qd̄ xp̄s accessit qm̄ pati vo
 luit sanguineū sudorē fudit. in q̄ mirabi
 liter et inaffabiliter ip̄e sacerdos ē et sacr
 ficū. **O**sculat crucē in libro ad d̄restā
 dū osculus p̄ditoris iude. **V**el h̄ facit qz
 ad honorē crucifixi vult sacrificiū illud
 off̄ire. **T**res facit cruces in signū q̄ xp̄s
 ter. p̄stravit turbā sup̄ terrā q̄ veit p̄phē
 dere ip̄m. **D**einde sacerdos cū dicit **N**ā e
 igit oblationē. p̄funde se inclinat in mō
 riā magne hūilitatōis xp̄i. qz se misit ca
 p̄ ligari furtose et inhoneste duci. **S**e
 cūdo dicit dō. **Q**uā oblationē. facit q̄nqz
 cruces. **Q**uārtres p̄m rep̄ntant tres
 p̄sides et iudices q̄b̄ xp̄s fuit p̄ntatus et
 apud eos false accusat'. **P**rimo ducit ad
 annā p̄tice ibi. velat cedit fatigat. et to
 ta noc cū eo furtose exp̄ndit. **S**ec̄do ducit
 et ad cayphā. ibidē grauit accusat'
 et a suo est i facie celus **T**ercia crux fecit
 pylarū. cui hora p̄ma xp̄s p̄ntat cū furo
 re accusat. false tractatur. male petit ad
 mortem et iniuste. **T**andem mittitur a
 pylato ad herodē. sed ab illo et exercitu ei'
 est sp̄retus et illusus. alba veste est in
 datus et vt fatuus pylato est remissus.